

G. JURKIĆ, *Visoravan u cvatu*.
Sarajevo, Umjetnička galerija
Bosne i Hercegovine

JURKIĆ, Gabrijel, slikar (Livno, 24. III. 1886 — 25. II. 1974). Učio slikarstvo u priv. umjetničkoj školi Čikoša i Crnčića (1906/07), a potom u Višoj školi za umjetnost i obrt (1907/08) u Zagrebu i Akademiji u Beču (1908/09), gdje je svršio i specijalnu školu (K. Pochwalski, 1909—11). God. 1911—56. živio je i radio u Sarajevu a nakon toga preselio u franjevački samostan Goricu u Livnu.

Akademski realizam bečke škole, uočljiv poglavito u portretima, Jurkić je svladavao u simbolističkome ozračju secesije iz koje su mu se kao uzori za obradu zavičajnih motiva pojavljivali Segantinijevi planinski pejzaži, čiji se utjecaj osobito osjeća u triptihu *Malovan planina u Bosni i Vili naroda moga* (1911); tu se uz osnovne boje spektra služio i česticama paste komplementarnih boja i njihovim nijansama. Obilježja secesije i simbolizma prevladavaju

u *Mjesečini na moru* (1913), *Malovan planini u zimi* (1913), te u osobito svježoj i autentičnoj *Visoravni u cvatu* (1914) i *Čempresima* (1916). God. 1915. portretira najbliže rođake i prijatelje (*Fra J. Jelenić, Majka, Fra Eugen*). Niz svježih impresionističkih skica nastaje 1919—21. pod utjecajem impresionizma njemačke škole (osobito Liebermanna): *Studija, Pod suncobranom, Moja majka, Pejzaž, Livno, Stado pred šumom, Sestre kraj Neretve, Motiv s Lapada*. Taj se period završava majstorski izvedenom slikom *Divlji mak*, koja objedinjuje impresionistička iskustva i dekorativnost secesije. U Jurkićevu stvaralaštvu malo-pomalo prevladava »simbolika realnoga pejzaža«: ciklus *Zima* (1924), pasteli iz područja Rame (1925). Oni su temelj produhovljena realizma, koji je glavno obilježje njegova kasnijega slikarstva a vrhunac doseže u ciklusu *Večeri četiriju godišnjih doba* (1934). Osim slikanjem, bavio se

G. JURKIĆ, *Divlji mak*.
Sarajevo, Umjetnička galerija
Bosne i Hercegovine